

Чырвоная Зьмена

№ 3 (971) | СУБОТА, 4-га студзеня 1930 г.

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяца	90
6 месяца	1 р. 80
1 год	3 р. 30

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск. вул. Карла Маркса, 38
Тэлефон: рэдактара—7-25,
сэкратарыят—12-19.

АДРАС КАНТОРЫ:
Комсамольная 25, тэлеф. № 903.

ГОД ВЫДАВАННЯ IX.

Адчыніўся пленум ЦК КП(б)Б

Учора адчыніўся пленум ЦК КП(б)Б. Прыбыла делегация ад Сормаўскага заводу ў колькасці 4-х чалавек. Гэтыя 4 дэлегаты з ліку 100 мобілізаваных рабочых для працы ў налгасах.
Пленум абран першым сакратаром тав. Гей. Пленум заслухаў даклад тав. Рач ціага аб суцэльнай колентывізацыі сельскай гаспадаркі БССР і задачах воснавой сельска-гаспадарчай кампаніі.

Новы выпадак ангельскіх цвёрдалобых супроць СССР

ЛЕНДАН, 2. Корэспандэнт "Таймс" ураду, што апублікаваны аварот па рабочих пытаннях азначае неглы разгладзі інакш, як парушэнне абавязальстваў узятых на сібe менш двух тыдні таму назад".

"Таймс" камэнтуючы ў перадавай артыкул—паведамленні свайго корэспандэнта піша:
"Ангельскаму ўраду ня прышлося доўга чакаць добрасумленнасці савецкага ўраду па пытанні аб прапагандзе. Пасланне прэзідыуму Комінтэрну зьмяшчае яркім вобразам бальшавіцкай прапаганды накіраванай галоўным чынам супроць ўраду рабочай партыі і лідэраў-профсаюзаў. Гэндэрсон запэўніў, што савецкі ўрад узяў на сябе абавязак абмежаваць прапаганду Комінтэрну. Зараз чарга за Гэндэрсонам дзейнічаць і дасейнічаць з прамотою".

Корэспандэнт зазначае, што "Дэйлі Уорхэр" называе аварот новай магутнай аброў у руках ангельскіх рабочых для барацьбы супроць капіталізму, рацыялізацыі і соцыял-фашыскага ўраду рабочай партыі.
Комінтэрн—завуляе далей корэспандэнт, зьмяшчае агентам савецкага ўраду. Напачатку, што 20-га сьнежня паміж Англіяй і СССР адбыўся абмен нотамі па пытанні аб прапагандзе корэспандэнт піша:

"Трэба прызнаць, што прэзідыум Комінтэрну знаходзіцца пад прамым або пачочным кантролем савецкага ўраду".

Усесаюзная рабочая радыё-ігра



28 сьнежня ў калійнай в-лі Дому Саюзаў у Маскве адбыўся ўсеюэзны рабочы сход. прысьвечаны вынікам 1-га зьезду ўдальных брыгад.
На здымку: Сэкратар ЦК УсёлКСМ тав. Коосаў робіць даклад.

Забастоўкі ў Лодзі і Вільні

ВАРШАВА, 1. У Лодзі і Жырардове забаставалі 5000 рабочых баваўнянай фабрыкі. Бастуючыя зьявіліся да ўсяго лодзінскага пролетарыату з просьбай аб салядарным падтрыманні іх стачкі.

У Вільні бастуюць гандлёва-прамысловыя служачыя. Дэлегаты бастуючых прыбылі ў Варшаву і зьявіліся да адпаведных профэсійных саюзаў з просьбай аб падтрыманні. Забастоўка ў Вільні суправаджаецца сур'ёзнымі сутычкамі паміж бастуючымі і штрайкбрахерамі.

На пошукі амэрыканскіх лётнікаў

МАСКВА, 2. Заслужоны лётнік Громаў тэрмінова рыхтуецца да ад'езду разам са сваім зьнікам у Ха-бараўск. Гэта другая экспэдыцыя, якая прыме ўдзел у пошуках амэрыканскіх лётнікаў.

Дамо індустрыі мільёны

Лістападаўскі пленум ЦК УсёлКСМ асабліва чотка падкрэсьліў, што комсамол павінен падцягнуць тэмпы сваёй работы да тэмпаў гаспадарча-га будаўніцтва.

Тэмпы нашчага будаўніцтва надзвычайна высокія. Соцыялістычнае спарорніцтва паказала вялізарную ініцыятыву і магутную сілу рабоча-га класу. Іно ў значнай меры садзейнічала правышэнню нашых плянавых меркаваньняў, якія былі прадугледжаны першым годам п'яцігодкі.

Прамысловасьць правысіла выпуск прадукцыі ў 1928-29 годзе ў параўнаньні з мінулым годам на 24 проц. Капітальныя ўкладаньні ў прамысловасьць на другі год п'яцігодкі павялічваюцца з 1.65 мільёнаў р. да 3.20 мільёнаў р., аб'ём напітальнага будаўніцтва ў 1929-30 годзе будзе ў два разы правышэй капітальнае будаўніцтва першага году п'яцігодкі. У вэсцы мы маем пільбачаныя тэмпы саваснага і колгаснага будаўніцтва. Шматлікія энныя масы батрацтва, беднаты і сярэдняства пайшлі ў колгасы. Тэмпы колгаснага будаўніцтва далёка пакнулі за сабою нашы пільбавыя меркаваньні. Растуць новыя волаты сельскай гаспадаркі, совпаса, колгасы. Растуць вышэйшыя формы колэктывізацыі сельскай гаспадаркі—комуны.

Гэтыя вялізарнейшыя посьпехі нашчага соцыялістычнага будаўніцтва разьбіваюць ушчэнт тэорыю правых опартуністых аб непасільных тэмпах індустрыялізацыі, аб дэградэцыі сельскай гаспадаркі, аб непатрабнасці колгаснага і саваснага будаўніцтва.

Усе нашыя капітальныя ўклады ў прамысловасьць і сельскую гаспадарку ідуць выключна за лік унутраных сродкаў краіны без дапамогі буржуазных капіталістычных дзяржаў. Адсюль відавочна, што перад рабочай класай і асноўнымі масамі сялянства стаяць надзвычайна складаныя задачы па мобілізацыі сіл, энэргіі па справу соцыялістычнага будаўніцтва. Прыцягненьне і мобілізацыя вольных сродкаў насельніцтва па справу нашчага будаўніцтва займае значнае месца ў агульнай сыстэме нашай гаспадарчай работы.

Комсамольская арганізацыя, якая зьявілася застрэлчыкам сацыялістычна-гэтай вялікай рэвалюцыйнай справы на фронце соцыялістычнага будаўніцтва павіна таксама адыграць вялізарную ролю ў справе прыцягненьня вольных сродкаў насельніцтва на агульную справу індустрыялізацыі краіны, соцыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

Пачыні менскага акругомау комсамолу і ачэйкі банкаўскіх устаноў зьяўляюцца каштоўным укладам у вопыт комсамольскай работы ў галіне пашырэння ашчаднасці сярод працоўнага насельніцтва.

Комсамольскія арганізацыі павіны шырока скарыстаць гэты вопыт, скарыстаўшы яго ў сваёй штодзённай рабоце.

На вялікі жалі мы павіны са ўсёй рашучасьцю падкрэсьліць, што маса комсамольцаў у цэлым прымае аўсім слабы ўдзел у гэтай справе. Частка ачэйка комсамолу асабліва ў вэсцы—часамі ашча на лічбы работы па прыцягненьню вольных сродкаў насельніцтва сваёй вышэйшай галінай работы. База-

можна, што такія погляды, і такія адносіны да гэтай справы нічога агульнага ня маюць з устаноўкай комсамольскай арганізацыі ў адносінах падначалення ўсёй сыстэме, форм і мэтадаў работы комсамолу да задач соцыялістычнага будаўніцтва.

Перад кожнай комсамольскай ачэйкай райкома. кожным комсамольцам стаяць канкрэтныя задачы, прыняцця актыўнага ўдзелу ва ўсіх порах нашай упартай гаспадарчай работы.

Працоўныя касы ашчаднасці шырокая работа ўсёй савецкай грамадзянскай вакол іх набываюць не малаважнае значэнне. Вакол іх работы мы павіны згрупаваць свой актыў, масы комсамольцаў і беспартыйнай моладзі. Патрэбна шырока распаўсюдзіць вончыты работы комсамолу і на гэтую галіну работы.

Організаваць шэраг ініцыятыўных добраахвотных груп у ачэйках, стаць актыўнымі арганізатарамі і прапагандыстамі ў справе ашчаднасці, узяць пад комсамольскі «абстрэл» работу працоўных мас ашчаднасці, накіраваць работу груп «Лёгкай Кавалерыі» на знішчэнне маючыхся недахопаў, арганізаваць групы ударнікаў-комсамольцаў, якія беражна хаваюць і аддаюць кожную вольную капеечку на справу індустрыялізацыі, быць актыўнымі правадырамі і арганізатарамі масавых мерапрыемстваў—папулярныя іграчы работы працоўных ашчадных кас сярод насельніцтва,—вось што павіна быць узята ў асяродак работы ачэйка комсамолу.

Мы павіны рашуча ўзяцца за гэтую справу. Комсамольскім напору і энтузіязмам, упартай сыстэматычнай работай, шырокім уключеньнем працоўных мас у справу ашчаднасці мы дамо новыя ўклады ў справу соц. будаўніцтва.

Грамадзяне СССР вызвалены з кітайскіх турама

Паведамленьне ТАСС

Па вэстках атрыманых ад часова-выконваючага абавязкі генэральнага консула СССР у Харбіне, 31 сьнежня вызвалены ўсе савецкія грамадзяне, арыштаваныя кітайскай уладай у часе канфлікту, роўна як і арыштаваныя ў часе налёту на савецкае генэральнае консульства ў Харбіне.

У адпаведнасьці з хабараўскім пратаколам належнымі ўрадавымі арганамі СССР, аддан загад аб безадкладным вызваленьні ўсіх арыштаваных у сувязі з канфліктам кітайскіх грамадзян інтэрніраваных кітайскіх салдат і афіцэраў.

За барацьбу супроць СССР —узнагарода Чжан-Сюэ-Ляну

ШАНХАЙ, 2. Як паведамляюць, дзяржаўны савет апублікаваў сьпіс асоб, якія атрымліваюць узнагароду ад напкінскага ўраду з прычыны новага году. У ліку ўзнагароджаных Чжан-Сюэ-Ляну, які атрымаў вышэйшую ваісковую ўзнагароду «за барацьбу супроць савецкага нападу на Манчжурыю». Атрымаў таксама ўзнагароду Вен-Ці-шан і Ван-Фу-лін.

Прыезд дэлегацыі байцоў Дал.-Усх. арміі ў Кранштадт

ЛЕНІНГРАД, 2. У Кранштадт прыбыла дэлегацыя байцоў Далёка-Усходняй арміі. На прыстані дэлегацыю спаткалі працоўныя Кранштадту. Дэлегаты наведлі караблі Балтфлёту, расказаўшы чырвонафлётнам аб баявой рабоце далёка-ўсходніх часцей і чырвонафлётцаў амурскай ваеннай флётэліі.

Крызіс кітайскай контррэвалюцыі

Калі на патоках рабочай крыні і на золале імперыялістычнага вырас у 1927 годзе напкінскі ўрад Чан-Кай-Шы—тады гомінадаўская контррэвалюцыя высунала праграму аб'яднаньня краіны на буржуазна-капіталістычнай аснове.

Прайшло два з лішнім гады гаспадарчых у Кітаі гомінадаўскай контррэвалюцыі.
Крывавыя гады! Гады нястрыманага разгулу катаў, гады развалу і апусташчэння краіны, гады нячуваннага ўвільску яе імперыялістамі ў выніку развалу воднай сыстэмы. Барбарскай экспэдыцыйнай сыянтэмы і, часткова, стыхійных бядот сельскай гаспадарка краіны адчувае глыбокі крызіс.

Галадае звыш 53 мільёнаў чалавек

Прамысловасьць—падае. Такія караненыя галіны кітайскай прамысловасьці, як чайныя, шоўкавая і табачная—у становішчы поўлага развалу. Чыгушні перапоўнены войніскімі ашалеамамі, суднаходства запущана.

Па афіцыйных гомінадаўскіх вэстках, у Кітаі зараз галадае звыш 53 мільёнаў чалавек, а раён галаду ахапляе звыш 1000 паветаў! Фінансы напкінскага ўраду ў надзвычайна цяжкім становішчы. За час свайго гаспадарчых ураду Чан-Кай-Шы «не ханіла» даўгоў (у парадку ўнутраных пазык) звыш чым на 300 мільёнаў рублёў, а агульны доўг Кітаю па замежных і ўнутраных пазыках пераваліў за 2 з паловай мільярд рублёў.

І ня дзіўна, што спроба напкінскага ўраду выпусьціць нядаўна новую ўнутраную пазыку на 70 мільёнаў рублёў правалілася з трэскам. Так лопнулі, як мыльныя пубры, дутыя бумажныя плыны «гаспадарчага пераўсыпяваньня», так абанкроцілася ўнутраная гаспадарчая палітыка напкіну.

Моцна наступіла нага імперыялісты на Кітай і там варочае справам як ёй пажадаецца.
Якая прамысловасьць краіны больш чым на 50 проц. знаходзіцца ў руках замежнага капіталу. Замежныя ваісковыя караблі цэлымі флётэліямі плаваюць у кітайскіх водах.

Авантура кітайскай генэральскай на КУ чыгушцы канчаткова выкрыў напкінскі ўрад, як прыслужніка імперыялізму! Ён давяршае ганебны пралаз замежнай палітыкі напкіну.

Унутраная барацьба мілітарыстых разгараецца

У гэтых абставінах ня спыняюцца ўнутраныя войны кітайскіх генэральскіх клук. Спачатку (вясеню 1929 году) напкінскі ўрад Чан-Кай-Шы ваяваў з так званымі гуансіскамі генэральскімі (Ван-Цзун-чы, Лі-Цзун-жэнь, Лі-Ці-сін і інш.) затым Фын-Ю-сін (на пачатковым захадзе Кітаю) выступіў са сваёй 25-тысячнай арміяй супроць напкіну, а нядаўна супроць напкіну выступілі генэраль Тан-Шан-чы (у Хэнані), генэраль Шы-Ю-сін (у Пу-коу, каля Нанкіну) і што асабліва важна—«левы» (а фактычна такі-ж

кат генэраль—гоміндавец Чжан-Фа-гуі, аб'яднаўшыся з астаткамі гуансіскай павёў наступленьне з правінцы Гуансі на Гуандун—у прыватнасці на буйнейшы порт Поудніо-Кантон. Хітры стары генэраль Ён-Сі-шан—губэрнатар правінцы (Шансі) чаканьне «чыё возьме», каб загім далучыцца туды, дзе гэта будзе выгаднай.

Унутраная вайна мілітарыстых разгараецца. Яна ахапіла амаль увесь Кітай ад Шансі і Хэнані да Гуандуну і пад шумок размоў «аб разброеньні» (напкінскі ўрад вызначыў плян скарачэньня кітайскіх арміяў да 800 тысяч). пад гулы і грукат гармат і кулямэтаў расьце колькасць генэральскіх войск (яна пераваліла за 2 з паловай мільёны), утрыманьне якіх маладзецца на плечы са іучаных, галодных, ажабрачаных мас.

Надыходзяць чырвоныя дні

Узброеная барацьба паміж генэральскімі клікам паглыбляе эканамічны крызіс. Расьце нездаполенне ў гушчых мільёнаў працоўных. Сілы рэвалюцыі зьбіраюцца і маюцца. У Шанхаі, дзе ў мінулым годзе баставалі дзесяткі рабочых, дзе стачкі з эканамічных перарастаюць у палітычныя, лік членаў чырвоных профсаюзаў дасягае 10 тысяч, у Гонконгу,—звыш 5 тысяч.

У Кантоне дзе выразалі шмат соцен рэвалюцыйных рабочых, дзе з часу паўстаньня 1927 году, 5 разоў праваліліся і былі зні-

шчаны партыйныя камітэты—у гэтым першым горадзе саветаў, у дзень сёмага лістапада 29 году—пролетарыят у працягу некалькіх гадзін змагаўся з гомінадаўскай паліцэйскай і войскам.

Рэвалюцыйны Кантон жыве! Кантонскія пролетары ізноў змагаліся як чорці на барыкадах Кастрычніка!

Гэроічны партызанскі рух эканамічнага сялянства на поўдні і ў цэнтры Кітаю ахапляе раёны з насельніцтвам да 60 мільёнаў чалавек.

Чырвоныя партызанскія часьці пад кіраўніцтвам Чу-То, Мао-Цзэ-дуня, Фын-Чжы-ліна, Пен-Тэ-хуа і іншых у правінцыях Хэнані, Цзянсі, Шаньдун і Фуцзянь налічае да 20 тысяч штыхоў. Яны перакідаюцца з павяту ў павет, насаджаючы савецкія ачагі, знішчаючы паноў і расішчыкоў, нясуць на сьцягах сваіх агнявых заклікі да аграрнай рэвалюцыі, спальваючы панскія маёнткі і кабальныя дагаворы.

На чале рэвалюцыйных мас ідзе гэроічная кітайская кампартыя. Яна ўзмацняе свае шэрагі ў гушчых мас, у барацьбе з гомінадаўскімі катамі, у выжыванні ўхілаў ва ўласных шэрагах.

У Кітаі нарастае новая рэвалюцыйная хваля, наскараецца рэвалюцыйны выбух, надыходзяць чырвоныя дні.

Компартыя рыхтуецца да гэтых новых боек.

ТРОХМІЛЬЕННЫ УКЛАД У ЭКСПОРТНЫ ФОНД ДЗЯРЖАВЫ

Беларусь павінна сабраць уціль-сыравіны ня менш, чым на 3 мільёны рублёў

Камітэты і ячэйкі, дайце лепшыя сілы на працу па загатоўцы другараднай сыравіны

Высокія тэмпы індустрыялізацыі прамысловасці і сельскай гаспадаркі Савецкага Саюзу патрабуюць значнага павялічэння імпарту (завазу з-за мяжы) машын. Забеспечыць будгас патрэбай колькасцю сталых коняў—трактараў, мы можам з паспехам і ў самы кароткі тэрмін перабудаваць сельскую гаспадарку. Для калгасаў патрэбна завесці з-за мяжы тысячы трактараў, а гэта магчыма зрабіць толькі павялічыўшы наш экспарт (вываз за мяжу).

Вось чаму справа загатоўкі другарадных відаў сыравіны набыла цяпер гэтакое важнае значэнне. Нам, вядома, лягчэй экспартаваць розныя адкіды прамысловасці і сельскай гаспадаркі, якія нашай гаспадарцы мала патрэбны, а за мяжой вельмі цэняцца. Такія адкіды, як рыззё, косці, кішкі, шчаціна, кароўі і конскі волас, папярочная макулатура, старыя жасцячаныя коркі, рагі, капцы і інш. за мяжой патрабуюць у вялікай колькасці, у нас-жа яны ішчэ ў большай частцы закапваюцца ў зямлю ці паліцца.

Наша прамысловасць таксама павялічвае попыт на паказаныя віды сыравіны і вырабляе з іх вельмі патрэбныя рэчы: паперу, шэрсцяныя тканіны, розную галінтару, калі і інш.

ПАД НАГАМІ У НАС МІЛЬЁНЫ

Пры паленшанні работы загатоўчага апарату дзяржгандлю і коопэрацыі, які па гэтай справе куляе на ўсе чатыры нагі, і пры мобілізацыі ўвагі партыйнай, савецкай грамадзянскай, мы збіраемся непатрэбныя адкіды ў заводах, фабрыках, хатах і сельскіх гаспадарках,

Да рэчаў другараднага экспарту адносяцца: футра і мехсыравіна (ліса, воўк, сабака, кошка, вавёрка і інш.) скурсыравіна (окура коняй, кароў і г. д.) шчаціна, конскі волас, пух, пяро, шэрсць, таплёнае кароўе масла, сьлівачнае масла, казінае малако, яйкі, куры, гусі, дзіч, кішкі пенька-кароткае залакно, ма-славое насенне, рыззё, косці, мукулатура (папярочныя адкіды), фрукты сьвежыя, сушоныя ягады, грыбы, цыбуля травяное насенне, адкіды прамтава-раў (шквар) і інш. Усё пералічанае прымаецца загатоўчымі пунктамі Дзяржгандлю, якія маюцца ў кожным раёне, а ў раёнах, дзе няма пунктаў, пры-маюцца агентамі Наркамгандлю.

можам значна павялічыць экспарт, а значыць і павялічыць імпарт машын.

У Чырвонай Зьмене ўжо пры-водзіліся лічбы сыравіны, якую ішчэ ніхто не загатоўваў («Чырвоная Зьмена» № 149 ад 4 ліпеня 1929 г.). Комсамольскія ячэйкі і раёны ішчэ не разварушыліся і вельмі мала зрабілі каб захаваць мільёны рублёў, што гінуць пад нагамі.

Ячэйкі гораду і вёскі не займаюцца ішчэ пытаньнямі павялічэння экспарту. У друку мы мелі толькі пару фактаў канкрэтных спраў. Больш працы правялі піонэрскія атрады, якія абыходзілі ўста-новы і асобныя хаты ў гарадох і збіраюць папярочную макулатуру, рыззё, металёвы лом і інш.

Тут поле работы надта шырокае, як для ячэек гарадзкіх, так і аса-бліва вясковых.

У кожным прадпрыемстве можна наглядзець, як затаптваюць і спаль-ваюць прамысловыя канцы, паперу, дробныя кавалкі блыхі і нават ка-ляровых металюў (медзь, цынк, ба-біт і інш.). Комсамольская ячэйка можа дабіцца таго, каб усё гэта збіралася ў скрынках для адкіду і здавалася дзяржгандлю.

У кожным жасце ці камунальным доме жывуць комсамольцы і піо-неры. На іх ляжыць абавязак растлу-мачыць жылцам карысць заха-

вання адкіду: касцей, разьзя, коркі, фалга ад бутэляк, бляшанкі, шкло, розная папера, часткі мета-лёвых рэчаў і інш. Патрэбна да-біцца, каб у кожным буйным доме бы-лі скрынкі падзелены на дзве ча-сткі: адна частка для пошты, а другая для ўсіх астатніх каштоў-ных адкіду. Гэта ня брудная спра-ва, а канкрэтны ўдзел комсамоль-цаў і піонэраў у сацыялістычным будаўніцтве.

У кожнай вёсцы ёсць група комсамольцаў, якія разам з загато-віцелямі (коопэратары, дзяржган-даль) павінна арганізаваць збор ад-кіду: рыззё, косці, рагі, капцы, шчаціну, волас, кішкі (асаблі-ва авечыя) і інш. Справа гэта не такая ўжо цяжкая, калі за яе ўзяцца. Трэба на сходах і ў хатах-чытальнях растлумачыць важнасць захававання адкіду і здачы іх ко-опэрацыі ці Дзяржгандлю. Трэба разам з загатоўцамі абыходзіць кожную хату і пераканаць кожную гаспадыню ў неабходнасці збору і здачы паказанай сыравіны.

ПРЫКЛАДЫ ДОБРАЙ РАБОТЫ

„Атрад комсамольцаў з беднякоў і сярэднякоў вёскі Касцюковіцкага раёну прывёз з мятэчка рыззё, косці, грыбы, капцы і інш. За-мест сырцу атрымалі розную галін-тару“ („Звязда“ ад 6-ХП 29 г.)

«Языльска ячэйка... абгаварыла пытаньне аб загатоўцы сыравіны. Сход вылучыў комсамольца Целя-ша, які ўжо сабраў 135 пудоў рознай сыравіны. Тав. Целяш за праведзеную працу атрымаў 30 р. калісінных, на якія купіў пазы-ку» («Чырв. Зьмена» ад 24-ХІ 1929 г.).

За паказальную работу другарад-най сыравіны Наркамгандль у блі-жэйшы час праміруе некаторыя ячэйкі вёсцэпёдамі.

Дзяржгандль і коопэрацыя пра-водзяць загатоўку другарадных ві-даў ішчэ больш праз прыватнага зборшчыка—прасола. Прасол, амаль што заўсёды ашуквае сялянку, да-ючы ёй за пуд рыззё, які каштуе 1 р. 36 к. усяго адну хустку ко-штам у 36 капеек. Загатоўцелі павінны замяніць прасолаў чырво-нымі карабейнікамі з парабкоў і беднякоў — комсамольцаў. Кожная ячэйка павінна вылучыць такіх комсамольцаў.

АДМІНІСТРАЦЫЯ ПЕРАШКАДЖАЕ

На шорнай фабрыцы (Менск) нічо-га ня зроблена па збору ўцілу, ня глядзячы на тое, што там маецца другарадная сыравіна.

З боку аднаго рабочага была пра-панова, каб арганізаваць брыгады па збору адкіду і зрабіць для гэтай мэ-ты скрыню, дзе адміністрацыя ад-гэтага адмовілася. Яна абпіраецца на тое, што яшчэ няма дырэктывы звер-

Вось канкрэтныя справы ў пра-вядзенні сацыялістычнага павяліч-жэння. Групу комсамольцаў і актыўнай беспартыйнай моладзі кожнай вёскі павінны быць абве-шчаны ўдарнымі брыгадамі па правядзенню загатоўкі другарадных відаў.

Асабліва важна работа колгасных ячэек. Ніводная агула ці каста, ні-водны комплект кішак не павінны загінуць у колгасе. Трэба памятаць, што ўсе сродкі ад рэалізацыі за-мяжой адкіду, сабраных колгасамі, па пастанове Совнаркому, ідуць на дадатковы завоз трактараў колга-сам. Калі ў саборах павінна будзе-уцянута ўся бяда—серадняя вёска,—мы атрымаем дадатковыя мільёны рублёў на далейшае пале-шаньне сельскай гаспадаркі.

Важна работа школ. Кожная шко-ла гораду і вёскі можа сабраць шмат рыззё, касцей, папярочнай макулатуры і інш. Кожны скары-станы шмат павінен быць вядзе-ны на перапрацоўку. За гэта школы праміруюцца чыстымі шчытамі.

Комсамол можа і павінен многа зрабіць для павялічэння экспарту і для большага паскарэння сацы-ялістычнага будаўніцтва.

К. Верамейчык.

Прамова тав. Сталіна на усесаюзнай канфэрэнцыі аграрнікаў-марксыстых

(Працяг. Пачатак гл. у №№: 969, 970)

Кастрычнікавая рэвалюцыя зні-шчыла прыватную ўласнасць на зямлю, знішчыла куплю-продаж зямлі, устанавіла нацыяналізацыю зямлі. Што гэта значыць? Гэта значыць, што селянін, каб вырабіць хлеб, зусім не адчувае патрэбы ў тым, каб купляць зямлю. Раней ён гадамі накупляў сродкі для таго, каб набыць зямлю, уладзіў у лаўгі, ішоў у кабалу толькі для таго, каб набыць зямлю. Выдаткі на куплю зямлі, зразумела, клаліся на кошт вытворчасці хлеба. Цяпер селянін у гэтым не адчувае патрэбы. Ця-пер ён можа вырабляць хлеб, ня купляючы зямлі. Што-ж, гэта па-лягчае сялян, або не палягчае? Ясна, што палягчае. Далей.

Да апошняга часу селянін выму-шаны быў длубаць зямлю старым інвэнтаром у парадку індывіду-альнае працы. Усякаму вядома, што індывідуальная праца, узброе-ная старымі, цяпер ужо няздаты-ны прыладамі вытворчасці, не дае таго выйгрышу, які патрэбен для таго, каб жыць някеска, сьстэма-тычна падмацаць сваё матэрыялае становішча, развіць сваю куль-туру і выйсці на шырокую даро-гу сацыялістычнага будаўніцтва. Цяпер пасля ўзмоцненага раз-віцця колгаснага руху селянін ма-юць магчымасць аб'яднаць сваю працу з працай сваіх суседзяў, аб'яднацца ў колгас, разбіць па-ліну, скарыстаць пакінутую зямлю, атрымаць машыну, трактар, узяць, такім чынам, прадукцыйнасць свае працы ў два разы, калі ня ў тры. Што гэта значыць? Гэта значыць, што селянін мае цяпер магчы-масць, дзякуючы аб'яднанню ў колгасы, вырабляць значна больш, чым раней пры тэй-жа трыце пра-цы. Гэта значыць, што вытвор-часць хлеба можа стаць на многа танней, чым гэта мела месца да апошняга часу. Гэта значыць, на-рэшце, што пры стабільнасці цен-

селянін можа атрымаць за хлеб значна больш, чым ён атрымліваў да гэтага часу.

Як можна пасяля гэтага сьцьвяр-джаць, што Кастрычнікавая рэво-люцыя не дала выйгрышу сялян-ству? Хіба ня ясна, што людзі, якія гавораць такую недарэчнасць, яўным чынам робяць паклёп на партыю і савецкую ўладу? Але што з гэтага вынікае? З гэтага вынікае, што пытаньне аб „нажні-цах“—пытаньне ліквідацыі „наж-ніц“ павінна быць пастаўлена ця-пер пановаму. З гэтага вынікае, што калі колгасы рух будзе расці і пераходзіць на новыя тэмпы, „нажніцы“ будуць знішчаны ў бліжэй-шы час.

З гэтага вынікае, што пытаньне аб адносінах паміж горадам і вёс-каю становіцца на новую глебу, што супроцьлегласць паміж гора-дам і вёскаю будзе размывацца паскораным тэмпам. Гэта акалі-чанысць мае, таварышы, вялізнае значэнне для ўсяго нашага бу-даўніцтва. Яна ператварае псыха-лёгію селяніна, паварочвае яго тварам да гораду. Яна стварае глебу для знішчэння проціле-гласці паміж горадам і вёскаю. Яна стварае глебу для таго, каб лёзунг партыі „тварам да вёскі“ дапаўняўся лёзунгам сялян — кол-гаснікаў „тварам да гораду“. І ў гэтым няма нічога дзіўнага, бо селянін атрымлівае зараз ад гора-ду машыну, трактар, агразна, ор-ганізатар, нарэшце, простую да-памогу ў барацьбе за перамогу над кулацтвам. Селянін старага тыпу з яго зверскім недавер'ем да гораду, як грабіцеля, адыхо-дзіць на задні пляч. Яго змяняе новы селянін, селянін-колгаснік, які глядзіць на горад з надзеяй. На зьмену селяніну старага тыпу, які баіцца спусціцца да беднаты і толькі ўкрадак падмацаеца да палажэння кулака (могуць па-

збавіць выбарчага пра-ва) прыходзіць новы се-лянін, які мае новую перспектыву — пайсці ў колгасы, выбрацца з галечы. Вось як абарачаецца спра-ва, таварышы. Тым больш прыка-р, таварышы, што нашы тэарэтык-аграрнікі ня прынялі ўсіх мер да таго, каб выкрыць і выраваць з карэннямі ўсе і ўсялякія буржу-азныя тэорыі, якія прабуюць раз-вінчаць завабны Кастрычнікавай рэвалюцыі.

АБ ПРЫРОДЗЕ КОЛГАСАЎ

Колгасы, як тып гаспадаркі, ёсць адна форма сацыялістычнае гас-падаркі. У гэтым ня можа быць ніякага сумнення. Адзін з пра-моўцаў выступаў тут і разьвешчаў колгасы. Ён запэўняў, што колга-сы, як гаспадарчая арганізацыя, ня маюць нічога супольнага з са-цыялістычнай формай гаспадаркі.

Я павінен заявіць, таварышы, што такая характарыстыка колга-саў зусім няправільная. Ня можа быць сумненняў, што яна, гэтая характарыстыка, нічога ня мае су-польнага з ланізмам чым вызна-сць тып гаспадаркі? Відавочна адносінамі людзей у працэсе вы-творчасці. Чым-жа іншым можна вызначыць тып гаспадаркі? Але хіба-ж у колгасе маецца класа лю-дзей, якія зьяўляюцца ўласнікамі сродкаў вытворчасці і класа лю-дзей, якія пазбаўлены гэтых срод-каў вытворчасці? Хіба-ж у кол-гасе маецца класа эксплуатацый-і класа эксплуатаемых? Хіба кол-гас не прадстаўляе аграмаджання асноўных прылад вытворчасці на зямлю, якія належыць тэй-жа дзяржаве? Якая ёсць падстава сьцьвярджаць, што колгасы, як тып гаспадаркі, не прадстаўляюць ад-нае з форм сацыялістычнае гаспа-даркі? Зразумела, у колгасах ма-юцца супярэчнасці. Зразумела, у колгасах маюцца індывідуалістыч-

ныя і нават кулацкія перажыткі, якія яшчэ ня зніклі, але якія аб-авязкова павінны адаспаць з праца-гам часу па меры ўмацавання колгасаў, па меры іх машынізацыі. Але ці можна адмаўляць, што кол-гасы, узятыя цалкам з іх супярэ-чнасцямі і недастаткамі, колгасы, як гаспадарчы факт, прадстаўляюць у асноўным новы шлях разьвіцця вёс-кі, вільх сацыялістычнага разьві-цця вёскі, процілегласць кулацка-му капіталістычнаму шляху разь-віцця? Хіба можна адмаўляць, што колгасы (я кажу аб колгасах, а не аб ілжэколгасах) прадстаўля-юць у нашых умовах базу і ачаг сацыялістычнага будаўніцтва ў вёс-цы, якая вырастае ў гострых су-тычках з капіталістычнымі элемен-тамі? Хіба ня ясна, што спробы некаторых таварышоў разьвін-чаць колгасы, абвешчыць іх бур-жуазнай формай гаспадаркі, ня маюць пад сабою ніякіх падстаў? У 1923 годзе ў нас ня было яшчэ масавага колгаснага руху. Ленін у сваёй брашурцы „Аб кааперацыі“ меў на ўвазе ўсе віды кааперацыі і ніжэйшыя яе формы (забяспа-чальныя і збытавыя) і вышэйшыя (калгасная форма). Што-ж гавары-лі тады аб коопэрацыі, аб кооп-эрацыйных прадпрыемствах? Вось адна цытата з брашурцы Леніна „Аб коопэрацыі“.

„Пры нашым існуючым ладзе коопэрацыйныя прадпрыемствы адозьвонаюцца ад прыватна-капі-талістычных, як прадпрыемствы колектыўныя, але не адозьвона-юцца ад прадпрыемстваў сацыялі-стычных, калі яны абаснаваны на зямлі пры сродках вытворчасці, якія належыць дзяржаве, г. з. ра-бочай класе“.

Значыць Ленін бярэ коопэрацый-ныя прадпрыемствы не самі па сабе, а ў сувязі з нашым існу-ючым ладом, у сувязі з тым, што яны функцыянуюць на зямлі, якая належыць дзяржаве, краю, дзе сродкі вытворчасці належыць дзяржаве, і, разглядаючы іх у та-кім парадку, Ленін сьцьвярджае, што коопэрацыйныя прадпрыем-ствы не адозьвонаюцца ад пра-дпрыемстваў сацыялістычных. Так гаворыць Ленін аб коопэрацыйных прадпрыемствах наогула. Хіба-ж не зразумела, што з тым большай

падставай можна сказаць тое-ж самае аб колгасах нашага перыяду?

Гэтым, між іншым, тлумачыцца, што Ленін лічыць „просты рост коопэрацыі“, пры нашых умовах „тожсамым з ростам сацыялізму“. Вы бачыце, што разьвешчаючы колгасы, вышэйназваныя прамоўца дапусьціў грубейшую памылку су-проць ланізму. З гэтае памылкі вынікае другая яго памылка, ад-носна класавае барацьбы ў кол-гасах. Прамоўца так выразна рас-пісаў класавую барацьбу ў колга-сах, што можна падумаць, што класавая барацьба ў колгасах не адозьвонаецца ад класавай ба-рацьбы па-за колгасамі. Больш та-го, можна падумаць, што яна ста-новіцца там яшчэ больш жорсткай. Між іншым, не адзін толькі назва-ны вышэй прамоўца вінаваты ў гэтай справе. Балбатня аб клас-вай барацьбе, піск і віз адносна класовае барацьбы ў колгасах прадстаўляе цяпер характэрную рысу ўсіх нашых „левых“ крыку-ноў. Пры чым найбольш камічным у гэтым піску зьяўляецца тое, што піскуны гэтыя „бачаць“ класавую барацьбу там, дзе яе няма, або амаль няма, але ня бачаць яе там, дзе яна існуе, дзе яна пераліва-ецца праз край Ці ёсць элемен-ты класвай барацьбы ў колгасах? Так ёсць. Ня можа ня быць элементарна класвай барацьбы, калі там захоўваюцца яшчэ перажы-ткі індывідуалістычнай і нават кулацкай псыхалёгіі, калі там ма-ецца яшчэ некаторая нירוўнасць. Ці можна сказаць, што класвая барацьба ў колгасах роўназначна класвай барацьбе па-за колгаса-мі? Не, нельга. У тым-та і заклю-чаецца памылка нашых „левых“ фразэраў, што яны ня бачаць гэ-тае розніцы. Што значыць, клас-вая барацьба па-за колгасамі да ўтварэння колгасаў? Гэта значыць барацьба з кулаком, які ўладае прыладамі, сродкамі вытворчасці, які забяляе сабе беднату пры дапамозе гэтых прыладаў сродкаў вытворчасці. Гэтая барацьба зьяў-ляецца барацьбою не на жыццё, а на сьмерць.

Працяг на 3 старонцы

Кожную вольную капейку на індустрыялізацыю

КОМСАМОЛ МЕНСКУ ОРГАНІЗУЕ КОМСАМОЛЬСКУЮ АШЧЭДКАСУ. КОЖНЫ КОМСАМОЛЕЦ ПАВІНЕН БЫЦЬ УКЛАДЧЫКАМ КАСЫ

Зьбярем усе вольныя сродкі

Праца на мобілізацыі сродкаў насельніцтва на патрэбы сацыялістычнага будаўніцтва зьяўляецца адной з важнейшых задач. Ашчэднае справа набывае зараз ва ўмовах напружанасьці фінансаванага пляну вялікае значэньне. Аднак, калі мы прыгледзімся да вынікаў працы ашчэдных кас БССР, якія маюць досыць вялікую сетку (каля 600 кас), дык напрашваецца вывад, што дырэктыва ЦК КП(б)Б зусім млява выконваецца.

У пастанове ЦК гаворыцца: „ШТО ПРАЦА ПА МОБІЛІЗАЦЫЮ АШЧЭДКАСАМІ СРОДКАЎ НАСЕЛЬНІЦТВА, АСАБЛІВА НА ВЭСЦЫ ПРАВОДЗІЦА НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧА І АДСТАЕ АД МАГЧЫМАСЦЫ І ПАТРАБАВАНЬНЯЎ СОЦЫЯЛІСЦЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА“.

Вось некаторыя лічбы, якія характарызуюць становішча ашчэднай працы ў БССР.

Кантрольні я лічбы на 1928-29 г. па ўцягненьню ўкладчы фізычных асоб выкананы толькі на 94 проц. у той час, калі амаль па ўсіх галіках народнай гаспадаркі ў 28-29 гаспадарчым годзе кантрольныя лічбы выкананы 3 ПЕРАВЫШЭНЬНЕМ.

50 і 7 проц.

Да гэтага часу ашчэдкасамі ахоплены толькі каля 50 проц. сяброў прафэсіяў, а ахоп сільніства складае каля 7 проц.

Група найменш працы мае ва ўкладах толькі каля 2 проц. у адносіне прыбыткаў гэтай групы, уклады сільніства ў параўнаньні з прыбыткамі ад сельскай гаспадаркі і неземляробчых прыбыткаў складаюць толькі 0,89 проц. Ня лепш справа разьвіцця і ў першым квартале бягучага гаспадарчага году. Згодна заданьню ў першым квартале павінна быць уцягнута каля 600 тысяч рублёў сялянскіх укладаў, а сапраўды на 20-ХІІ—29 г. ВЫКАНАНА ПАЛОВА ЗАДАНЬНЯ.

Тлумачыцца гэта тым, што самі ашчэдкасы і іх апарат не арганізаваны як след сваю працу. Ён заставіў на старых формах і метадах работы. Не дасягнуў таго тэмпу, які нам патрэбен зараз. Ашчэднае справа не ахапіла шырока савецкую грамадзкую.

Выканаць 80 проц. гадавога заданьня

Зараз перад апаратам ашчэдных кас пастаўлены шэраг адказных падольскіх.

Мобілізацыя вольных сродкаў ідзе нездавальняючы

„Адзначаючы некаторае палепшаньне працы па ўцягненьню зьберажэньняў насельніцтва ў ашчэдныя касы і павялічэньні ўкладчыкаў, усё-ж праца па мобілізацыі сродкаў насельніцтва, асабліва на вёсцы, праводзіцца НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧА І АДСТАЕ АД МАГЧЫМАСЦЫ І ЗАПАТРАБАВАНЬНЯЎ У СУВЯЗІ СІ ШПАРКІМ ТЭМПАМ СОЦЫАЛІСЦЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА“.

Зусім не прыстасавана сетка ашчэдных кас да ахопу і абслугоўваньня колгасаў і савгасаў, нездавальняюча арганізавана папулярнасьць і растлумачэньне задач ашчэднай справы сярод насельніцтва, колгасаў, савгасаў і бядняцка-серадняцкіх мас вёскі; ня створаны актыўны, праз які ашчэдныя касы маглі-б узьдзейнічаць на прыток сродкаў працоўных, асабліва ў вёсцы“.

(З пастановы сэкратарыату ЦК КП(б)Б).

шых задач. УЛІЧВАЮЧЫ НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧАЕ ВЫКАНАНЬНЕ ЗАДАНЬНЯ ў ПЕРШЫМ КВАРТАЛЕ АШЧЭДКАСАМІ ПАВІННЫ ДАБІЦА ВЫКАНАНЬНЯ ў ДРУГІМ КВАРТАЛЕ БЯГУЧАГА ГОДУ НА 80 ПРОЦ. ГАДАВЫХ КАНТРОЛЬНЫХ ЛІЧБАЎ ПА СЯЛЯНСКАМУ СЭКТАРУ. Актыўна ізаваць свой апарат, перавесці ўсю працу на новыя формы і мэты, прыстасаваньне ўсю сетку кас да абслугоўваньня сацыялістычнага сэктару на вёсцы шляхам арганізацыі кас пры буйных савгасах і колгасах; стварыць навокал ашчэднай справы сталыя актыўныя і ліку рабочых, работніц, батрацтва і колгаснікаў, арганізаваць увару і актыўнасьць мас на аказаньне практычнай дапамогі ў рабоце ашчэдным касам.

Зразумела, што аднаму апарату кас без дапамогі ўсіх арганізацый і грамадзкіх з гэтымі задачамі НЯ СПРАВІЦА. Паргійным, савецкім, прафэсійным органам і комсамолу ТРЭБА НЕАДКЛАДНА УЗЯЦЦА ЗА ВЫКАНАНЬНЕ ДЫРЭКТЫВЫ ЦК КП(б)Б аб узмацненьні работы ваколя пачатку мобілізацыі свабодных сродкаў насельніцтва на СПРАВУ СОЦБУДАЎНІЦТВА. ПАТРЭБНА ЗАВЕСТАВІЦЬ УВАГУ ўСЕЙ МАСЫ КОМСАМОЛЬЦАЎ, РАБОЧАЙ МОЛАДЗІ БАТРАЦТВА КОЛГАСЬНІКАЎ І САВГАСЬНІКАЎ НА ГЭТЫМ ПЫТАНЬНІ. Безадкладна прыступіць да практычнай работы па выробку новых укладчыкаў. Неабходна стварыць комсамольскія брыгады для сувязі з ашчэдкасамі. Групу „лёгкай кавалерыі“ павінны ўзяць на сябе абавязак правяраць працу апаратаў ашчэдных кас.

Больш увагі і адказнасьці за выкананьне заданьняў па мобілізацыі зьберажэньняў. Ашчэдную справу на рэйкі сацыялістычнага спадорніцтва.

ПАДОЛЬСКІ.

„3 НОВЫМ ГОДАМ“...

(Налёт „лёгкай кавалерыі“ на ашчэдкасы гораду Менску)

Як працуюць ашчэдныя касы Менску, ці падрыхтаваны яны да выкананьня задач, ускладзеных на іх партый і ўрадам, як пастаўлена праца па абслугоўваньню працоўных!—вось пытаньні, якія паставілі перад сабой „лёгкай кавалерыя“ заводу „Большавік“ і ячэйкі банкаўскіх устаноў, арганізацыі налёту на ашчэдныя касы Менску.

31-га сьнежня сабраліся 30 „кавалерыстаў“ распрацавалі плян налёту, падзялілі ролі, а на заўтра—1-га студзеня 1930 году, а 8-й гадзіне раніцы разьвіталіся па 6 ашчэдкасах гораду.

Позьняцца на працу

Звычайнае зьявішча сярод працоўнікаў акруговай касы. У дзень налёту ад 3 да 15 хвілін спазнілася 7 супрацоўнікаў. Наведальнікі ўжо чакалі каля зачыненых вакенцаў, а працаўнікі павольна, па адным прыходзілі на працу. Табэль з нумарамі для рэгістрацыі прыходу і ўходу служачых не ў пашане працоўнікаў акруговай касы. Адзін нумар вешае, другі—не, за гэтым ніхто ня сочыць.

Кваліфікацыя працоўнікаў амаль ва ўсіх касах нездавальняючая. Операнцыі, што вытваралі „лёгкай кавалерыя“ падцьвердзілі гэта.

Трэцяе аддзяленьне пры паштантаграфнай канторы наогул адмовілася адказаць на гэтае пытаньне, адаслаўшы „кавалерыста“ ў акруговую касу.

Абавязак кожнага працоўніка ашчэдкасы растлумачыць наведальніку, калі апошні прадае аблігацыі дзяржаўных пазык, неабходнасьць аддачы на захаваньне і стала прарыць ці выйграе аблігацыя і толькі пасля гэтага купляць аблі-



Кантрабэр тав. Дубравенская выдала 71 рубель грошай з ашчэдкасы пры Дзяржаўнаму „кавалерысту“ без уся ніх падстаў.

гачую, чаго ні ў воднай касе не наглядзецца. Працаўнікі адносяцца да сваёй работы казінна, асабліва працаўнікі з фондавай часткі акруговай ашчэдкасы.

Адносіны да наведальнікаў

прымушаюць жадаць лепшага. Даведкі даюцца недастаткова абгрунтаваныя. Адчуваецца жаданьне аднапінца ад наведальніка наведальніка. Знаёмы таго ці іншага працоўніка сустракае уважліва і хуткасьць выкананьня операцыі і зусім другое з незнаёмымі.

Скарбіць Дэймін у той час, калі ля вакна стала чарга, спакойна гутарыць з сваімі супрацоўнікамі. Час прыёму наведальнікаў загадкава казас невідомы.

Ашчэдкаса... дзе яна?

На заводзе „Дрэвапрацэс“ маецца ашчэдная каса. Шыльда касы прыбіта да дзвярэй нейкага хлівя. Знайсці касу падта дзіжка. Фабком працаўнікі не займаюцца. Старшыня фабкому ня мог налёткам адказаць, якія заданьні мае іх каса, ня глядзячы на тое, што па яго словах гэтае пытаньне стала на паседжаньні фабкому.

Агітацыйна-пропагандысцкая работа ва ўсіх касах праводзіцца слаба. Касы не зьяўляюцца з прадпрыемствамі, якія знаходзяцца ў раёне кас, адчуваецца недахват плякатаў і агітацыйнага.

„Кавалерыя“ з заводу „Большавік“ і банкаўскіх устаноў.

ПАДТРЫМАЦЬ ПАЧЫН

Комсамольская ячэйка банкаўскіх устаноў правільна зразумела дырэктыву апошняга пленуму ЦК УсеЛКСМ, які запісаў: „Удзел у гаспадарчым будаўніцтве—галоўная задача комсамольскай арганізацыі“. Яна, наперакор шэрагу савецкіх ячэй, якія ўсё яшчэ лічаць, што іх удзел у гаспадарчым будаўніцтве, як і ячэй савецкіх не абавязковы (!?) і што яно няма ў чым выявіць, узяліся за паладжаньне працы ашчэдных кас і першыя праймаў ініцыятыву ў арганізацыі комсамольскага аддзяленьня ашчэднай касы на Ляхаўцы.

Вось, што пішуць лісьці ў сваёй рэзольцыі па гэтым пытаньні.

Бюро ячэйкі, абмеркаваўшы пытаньне аб удзеле ячэйкі ў разьвітаньні працы па ўцягненьню новых укладчыкаў і ўкладчы, палепшаньне якасьці працы ашчэдкасы лічыць неабходным прарыць:

1. З мэтай павышэньня якасьці працы ашчэднай касі, адчыніць у рабочым раёне Ляхаўкі комсамольскае аддзяленьне ашчэдкасы, якое саім прыкладам пачына будзе паказваць, як трэба працаваць.

2. Для забесьпячэньня аддзяленьня працаўнікамі, працуюць калектыву КСМ заводу „Большавік“ вылучыць на пасаду наведальніка касы аднаведальніка комсамольца.

3. Для ўцягненьня ў актыўную працу на разьвітаньні ашчэднай касі ў горадзе, дагаварыцца з калектывам „Большавік“ аб прыняцьці шэфства над комсамольскім аддзяленьнем, вылучыць з комсамольскай брыгады для прымаваньня да буйных прадпрыемстваў Ляхаўкі з мэтай папулярнасьці ашчэдных кас. У кожную брыгаду вылучыць комсамольскага банкаўскага ячэйкі.

4. Правесці налёту атрадаў „лёгкай кавалерыі“ банкаўскіх устаноў і „Большавік“ на ашчэдныя касы Менску з мэтай выяўленьня іх работы.

5. Усім сябрам ячэйкі да 5-га студзеня 1930 году ўступіць укладчыкамі ў ашчэдкасы і забаравіць кожнаму ня менш 3-х укладчыкаў. Для выкананьня гэтага мерапрыемства выклікаць на сацыялістычнага калектыву „Большавік“.

6. Пасіць райном комсамолу прапанаваць усім ячэйкам чарговы саюзны дзень, прысьвечыць пытаньню ўдзелу моладзі ў ашчэднай справе. Банкаўскай ячэйцы забясьпечыць гэтыя сходы дакладчыкамі, з днём часу якіх арганізацыя ў сталую групу агітатараў за ашчэднай справу.

7. У бліжэйшы час наладзіць агульна-гарадзкі вечар з калектывам „Большавік“, прысьвечыць удзелу комсамолу ў ашчэднай справе.

8. Усю працу ў гэтым напрамку павялічыць на старонках „Чырвонай Зьмены“ і іншых газет.

Прапановы комсамольскай банкаўскай устаноў падтрыманы калектывам заводу „Большавік“ і адобраны Мескім акруговым комсамолу. Гэтымі дзімі комсамольскае аддзяленьне ашчэднай касы пачне працаваць. Комсамольцы „Большавік“ ужо вылучылі на пасаду наведальніка т. Эйдыкава. Пачына ячэйкі банкаўскіх устаноў апраўдае сабе толькі тады, калі ўсё арганізацыя кожнай ячэйкі паасобку будзе піла на сачыць і дапамагаць у працы комсамольскага аддзяленьня ашчэднай касы.

Заданьне аб уступленьні ў ашчэдкасу кожнага комсамольца гэтай ячэйкі трэба распаўсюдзіць на ўсе ячэйкі цалкам.

„Неабходна, каб лішні на-
капленні ў краіне не распы-
ляліся, а зьбіраліся ў нашых
кредытных установах. Нель-
га сказаць, каб у гэтай галі-
не справа абсталя ў нас
колікі-небудзь здавальняю-
ча... Мы павінны вырашыць
гэтую задачу як-бы там ня
было“.

Ч. С. С.

Прамова тав. Сталіна на ўсёсаюзнай канфэрэнцыі аграрнікаў марксыстых

(Працяг)

А што значыць клясавая барацьба на базе колгасаў? Гэта значыць перш за ўсё, што кулак разьбіты, пазбаўлены прылад сродкаў вытворчасьці Гэта значыць падруч-
ное што беднякі, сярэднія аб'яднаныя колгасы на базе аграмаджаньня асвоўных прылад сродкаў вытворчасьці. Гэта значыць нарэшце, што справа ідзе аб барацьбе паміж членамі колгасаў з якіх адны ня вызваліліся яшчэ ад індывідуальных кулацкіх перажыткаў і працуюць сярыстаць нека-
тую нроўнасьць у колгасах на сваю карысьць, а другія жадаюць выгнаць з колгасаў гэтыя перажыткі і гэтую нроўнасьць. Хіба-ж не зразумела, што толькі сьляпыя няздольны бачыць розніцы паміж клясавай барацьбой на базе колгасаў і клясавай барацьбой па-за колгасамі? Было-б памылковым думаць, што калі далены колгас дык дадзена і ўсё патрэбнае для пабудовы сацыялізму. Тым больш памылковым было-б думаць, што члены колгасаў ужо ператварыліся ў сацыялісты. Не, прыдзецца яшчэ многа працаваць над тым, каб ператрабіць селяніна-колгасніка, вытравіць яго індывідуалістычную псыхолёгію, зрабіць з яго сапраўднага працоўніка сацыялістычнага грамадства. Гэта будзе зроблена тым хутчэй, чым хутчэй будзе колгасы машынізаваны, чым хутчэй яны будуць трактарызаваны. Але гэта ніколі не зьяян-

шае вялізарнейшага значэньня колгасаў, як вагара сацыялістычнае перабудовы вёскі. Вялізарнае значэньне колгасам іменна ў тым і заключаецца, што яны зьяўляюцца асноўнаю базаю для ўжываньня машын, трактараў у земляробстве што яны складаюць асноўную базу для пераарбкі селяніна, для перапрацоўкі яго псыхалёгіі ў духу прелетарскага сацыялізму. Ленін меў рацыю, калі ён гаварыў, што „справа пераапрацоўкі дробнага земляроба, пераапрацоўкі ўсё яго псыхалёгіі і навываў, ёсьць справа, якая патрабуе пачаленьня. Вырашыць гэта пытаньне адносна да дробнага земляроба, аздаваць, так сказаць, усю яго псыхалёгію можа толькі матэрыяльная база—тэхніка, ўжываньне трактараў і машын у земляробстве ў масавым маштабе, электрыфікацыя ў масавым маштабе“.

Хто можа адмаўляць, што колгасы зьяўляюцца тою іменна формай сацыялістычнае гаспадаркі, пры дапамозе якой толькі і можа карыстацца многамільённае дробнае сільніства машынамі і трактарамі, як вагарамі гаспадарчага ўладу, як вагарамі сацыялістычнага разьвіцця сельскае гаспадаркі. Аб усім гэтым забылі нашы „левыя“ фразьбры. Забыўся аб гэтым і наш прамоўца.

(Канец будзе)



„Налётчыні“ каля вакенца касіра акруговай касы.

У другім аддзяленьні пры Дзяржаўнаму кантрабэр—тав. Дубравенская выдала „кавалерысту“ 71 руб. і адчыніла бягучы рахунак на прад'яўніка, ня маючы на гэта ніякіх падстаў. Характарна, што і намесьнік кіраўніка Дзяржаўнаму тав. Нісельсон таксама ня мог, як след растлумачыць палымковасьць гэтых операцыяў.

У 17 касе МБВ чыгуны супрацоўнік Мясенка прыняў перавод на прад'яўніка, чаго рабці ні ў якім разе нельга.

ШТО ТАКОЕ СЭРТЫФІКАТЫ?

На гэтае пытаньне ніводны скарбнік ня мог даць сталага адказу.

Ільназагатоўкі

Дырэктыва ня выканана

Магілёўшчына, Аршаншчына, Мазыршчына і Полаччына ня выканалі плянаў

15 дзён студзеня скарыстаць для поўнага выканання гадавога задання

НА 1 СТУДЗЕНЯ ВЫКАНАНА 68,8 ПРОЦ. ГАДАВОГА ЗАДАНИЯ

Плян загатоўкі ільну валакна за сьнежань месяц па БССР выкананы на 101,4 проц. (за выключэньнем Магілёўскай акругі).

Па асобных акругах ільну-загатоўкі ільну-валатка чынам: па Бабруйскай акрузе — 166,2 проц., Віцебскай акрузе — 119,2 проц., Аршанскай — 74,9 проц., Гомельскай — 121,3 проц., Мазырскай акрузе — 74,5 проц., Менскай — 121,7 проц. і Полацкай — 98,3 проц.

Гадавы плян на 1-е студзеня выкананы толькі на

68,8 проц. Такім чынам трэба сказаць, што заданьне — 80 проц. на 1-е студзеня на загатоўках ільну-валатка ня выканана. Яшчэ да гэтага часу адстаюць у загатоўках: Мазырская акруга, якая выканала 48,5 проц., Полацкая — 49,7 проц., і Магілёўская — 58,9 проц., гадавога заданьня.

Партыйныя, камсамольскія і грамадзкія арганізацыі павінны разгарнуць шырокую работу з такім разьлікам, каб гадавое заданьне па ільну-валатку было выканана за студзень месяц.

БРЫГАДЫ НА ІЛЬНОЗАГАТОЎКІ

Па Віцебскаму раёну праводзіцца ўдзяльная праца па выкананьні ільну-загатоўчых плянаў. Райкомам камсамолу і райвыканкомам пасьляны ўдзяльныя брыгады ў вёскі для правядзеньня працы па ільнозагатоўках. У Старасельскім сельсавеце створана ўдзяльная брыгада з 80 чалавек, у якую ўвайшлі камуністы, камсамольцы, настаўнікі і коопэратыўны актыві. „Лёгка кавалеры“ заняліся сьпіраванай выкрышчэньняў гаспадарак і эдасных нездачыкаў лішкаў ільнувалакна. У працягу двух дзён бедняцка-серадзяцкая частка сялянства задала добраахвотна каля 500 пудоў ільнувалакна. Старасельскі сельсавет выкалікаў на сацыялістычнае спаборніцтва Астравенскі сельсавет.

Астравенскі сельсавет прыняў выклік і склаў брыгаду з 38 асоб. У кожнай вёсцы створаны групы садзейнічаныя па правядзеньні ільнозагатоўчых, якімі выяўлена 1000 пудоў валакна. Арганізаван чырвоны абоз, які адаў 355 пудоў хлеба і ільнувалакна. У час правядзеньня сходу па ільну-загатоўках сяліне вёскі Горкі ўзялі пятае аб'яднаньне арганізацыі колгасу, і ў выніку арганізацыі колгас, які аб'яднаў 75 бедняцка-серадзяцкіх гаспадарак, на плошчы 800 гектараў.

Горш абстаіць справа па выкананьні

ільну-валатка Сініцкім сельсаведам. На гледзчы на тое, што гэты сельсавет зьяўляецца ільноводным, у памянутым сельсавеце ёсьць 62 гектары заагнтрактаванага ільну, дзе з 775 пудоў на 16 сьнежня загатоўлена толькі 375 пуда. Спэцыяльнае таварыства павінна загатоўваць 300 пудоў, а на 22-е сьнежня загатоўлена толькі 45 пудоў.

Колгас Крыпліна заагнтрактаваў 3 гектары ільнувалакна, але і па сёньняшні дзень ня прыняў захадаў аб заданьні яго дзяржаўным заагнтрактатарам. Старшыня Сініцкага сельсавету т. Сянькевіч кажа: „Сходы мы праводзілі, але сяліне ільнувалакна не вазуць, а заставіць іх мы ня можам“. Старшыня КСУ Лосіў, ён-жа камсамалец, кажа: „Лен вам нічо не здасься, таму што ён патрэбен сялінам самім“. Камсамольская ячэйка яго выключыла з камсамолу. Старшыня Астравенскага сельска-гаспадарчага Крэдзітнага Таварыства Іладзько сьдзіць сабе спакойна і не выждае да контрактаўшчыкоў, чым тэрмізіць справу загатоўчых. Такім прыкладам па раёну і не адзіночным.

Райвыканком свечасова рэагаваў на дэяньні працаўнікоў, якія спрыялі зрыну загатоўчых і зьнімаў іх з працы, як няздольных праводзіць у жыццё дырэктыў партыі і ўлады.

І. Курган.

З БЛЕК-НОТУ УДЗЕЛЬНІКА ІЛЬНАЗАГАТОВАЎ

Па Пасеўскім сельсавеце (Стара-Дароскі раён) загатоўкі ільнувалакна праведзены з посьпехам. Былі выпадкі што жанчыны добраахвотна прыносілі амаль увесь свой лён. Давяе жанчыны з вёскі Гаюціна добраахвотна аддалі увесь што меўся лён дзяржаўнай заагнтрактальнай арганізацыі.

Дзюшыч.

Ільназагатоўкі па вёсцы Воотрава (Копыльскі раён) выканалі з прывычным. Замест 175 кілёграм загатоўлена 205. Але акрамя гэтага ў некаторых гаспадарках вёскі яшчэ маюцца лішкі ільну. Крывасельскай коопэрацыі трэба правесці працу па ільну-загатоўках.

Васновец.

Юраўскаму сельсавету вызначана загатоўваць адну тону ільну, але загатоўкі па сельсавету праводзіць падта слаба, камсамольскія ячэйкі яшчэ не разгарнулі, як след, працы ў гэтым напрамку.

Комсамалец

4 студзеня 1930 г., а 7 гадз. увечары ў памяшканьні ЦК ЛКСМБ адбудзецца пасяджэньне цэнтральнага штабу па правядзеньні 3-х месячніку беларускай пролетарскай культуры і культуры нацыянальнасьці з наступным парадкам дня:

1. Паведамленьне ЦП саюзу працаўдзяельцаў аб мерапрыемствах па ўдзеле асьвеціцкай у 3-х месячніку (т. Рычкоў).
2. Паведамленьне Бел АППУ аб мерапрыемствах па ўдзеле ў 3-х месячніку (т. Мурашка).
3. Плян работы штабу (т. Шоламаў).
4. Мерапрыемствы па ўдзеле пёнэрарганізацыі ў 3-х месячніку (т. Рынін).
5. Аб лёзунгах, плякатах і рэкламе 3-х месячніку.
6. Аб стварэньні сэкцыі пры штабе.
7. Аб вылучэньні пачэўкі для кіраўніцтва бягучай работай.

На пасяджэньне выклікаюцца наступныя т. т. Сянькевіч, Платун, Клімковіч, Рычкоў, Скрэпавіч, Будзіньскі, Галавач, Шыпіла (БДВ), Ігнатюк, Галкін (Белдзяржкіно), Каплан, Каранеўскі (БДВ), Савіч, Папова (ЦІІ прамастаўца), Шамшур, Харкаў, Беднярман, Рывін, Самулін, Дубравіцкі, Шастакоў (рэдакцыя „Савецкая Беларусь“, Дунец (газэта „Аксідор“), Рубінчык, Перагуд, Гефэн, Мухін (т-ва ПН), Чарот, Грыцкевіч (ЦБ пролетстуда), Прыц (Орск), Лей, Науменка (радаб-цэнтр), Бычкоўскі (з-д „Большавік“), Курьянаў (камітэт выстаўкі), Такарчук („Зьвязда“).

Начальнік штабу Шоламаў.

Курсы хатачоў

Колегія Наркомаўсавы ўхваліла арганізацыю ў 1930 годзе трохмесячных курсоў (з 1-га мая па першае жніўня) для падрыхтоўкі работнікаў для хатачоў. На курсы будзе прынята 100 чалавек.

Падрыхтоўка кіно-кадраў

Колегія Наркомаўсавы запрапанавала Белдзяржкіно супольна з Белкоопасюзам і Белкогасасюзам арганізаваць наротна-тэрміновыя курсы падрыхтоўкі кіно-кадраў для абслугоўваньня кіно-перасоў і стацыянараў у раёнах суцэльнай калектывізацыі.

КОНКУРС НА ЛЕПШУЮ ДЗІЦЯЧУЮ КНІЖКУ

Культсэктарам Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва гэтымі днямі будзе абвешчаны ўсебеларускі конкурс на лепшую дзіцячую кніжку. Мэта конкурсу: стварыць беларускую пролетарскую дзіцячую кніжку, прыцягнуць старых пісьменьнікаў і выявіць новых надры ў гэтай працы.

Датэрміновы выпуск 4-га курсу польпэдтэхнікуму

У сувязі з недахопам настаўніцкай для польскіх школ, коллегія Наркомаўсавы прызнала магчымым утварыць 15-га студзеня 30 году датэрміновы выпуск 4-га курсу Менскага польпэдтэхнікуму. Адначасова ў Менску будзе арганізаваны 6-ці месячныя курсы для падрыхтоўкі настаўнікаў для вясковых польскіх школ разьлічаныя на 30 асоб.

Паштовая скрынка

Ганчарову — „Аб культурных сілах на вёсцы“, Якуб Барозна — „Праца ажывіць“, Н.Т. — „Як праводзіцца калектывізацыя ў нашай вёсцы“, — нашыя допісы зьмяшчаюцца на будучы. Аб зьмяшчэньні нашых паштовых раім пісаць у насьвешня газэты.

Юнору — „Погляды настаўніка“, Іраніўка — „Аб варожай ідэалогіі“, — нашы допісы пасьляны на расьсудваньне. Кацовічу — „Конфлікт Феаўскай“, Ведаючаму — „Шоінізм і антысэмізм у Беларускай сямігодзі“, Зайдаму — „Правы ўхлі на практыцы ОСФ“, Дрожыну — „Комсамольская ячэйка сьпіць“, і Трыццяну — „Партыяна кульгае“ — накіраваны ў адвядзеныя органы для расьсудваньня.

Зайцаву — „Політычны суд“, Івашкевічу — „Разьлічаны аб антысэмізме“, Біману — „Ліст у рэдакцыю“, Вербалозніку — „Грэх з камсамолу падключыць ідэалогію“, Чарот Азана — „Сьвратар ячэйкі“, — працы ўклінілі кульгае — накіраваны ў адвядзеныя органы для расьсудваньня.

Каалюскаму — „Аб правых загібх у нашай партыі“ друкаваныя на будучы, бо толькі адны разважаныя біз фактаў.

Хамковічу — „Добра працаўнік“, Мураўёву Я. — „Няпсыменны“, Чачоту, „Сельсаветы занялі“, Адвядчыну, „Класавы вораг абраняецца“, Санаву, „Узмацніць антырэлігійную прапаганду“, В. А. — „Дзе новыя мэталы“, Падсёжніку — „Прылойскі школьны савет сьпіць“, Горкаму перцу — „А што будзе дэле“, А.К. — „Справа ў комунах“, Чобару — „У пале надлю носьці“, Бязбожніку — „Гурток бязбожнікаў бяздзейнічае“, — Вашы допісы ня пойдучы, як дробныя. Аб зьмяшчэньні нашых фактаў раім напісаць у насьвешня газэце.

С. Г. — „Што чытаць“, — ня пойдзе, ты з узятай тэмай ня справіўся Корчу — „Кульмасавы працаўнік“ — ня пойдзе, дробязь.

З фотоапаратам па Менску



Першая лыжная вылазка чырвонаармейцаў № стралковага палка.

Да 3-месячніка беларускай пролетарскай культуры

Культсэктарам Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва рыхтуецца да 3-х месячніку беларускай і нацыянальна-пралетарскай культуры кніжка пад рэдакцыяй АПА ЦК ЛКСМБ пад назвай „У дапамогу ячэйцы ў правядзеньні 3-х месячніка“.

Па тэлефону 12-19

Сход рабочых шорнай фабрыкі „Усход“ паставіў хадатайніцтва перад Гарсаветам аб перадачы пустуючай сынагогі, што знаходзіцца каля фабрыкі — пад клуб, Ф.

„Налёт“ на „налётчыкаў“

Сэктар друку АПА ЦК КП(б)Б, разам з ЦК КП(б) і Фрунзэўскім райкомом партыі арганізавалі „налёт“ на рэдакцыі цэнтральных газет па пытаньні правядзеньня скарыстаньня рэдакцыяй рабселькораўскіх допісаў).

Аб залежах і халастых выстрэлах

Залежы допісаў маюцца ва ўсіх рэдакцыях.

У меншай меры гэтыя залежы ў „Зьвяздзе“, значна больш у „Рабочым“, „Чырвонай Зьмені“ і „Савецкай Беларусі“, але правільнага ў адносінах залежы допісаў бясспрэчна можа быць названа рэдакцыя газэты „Беларуская Вёска“.

У рэдакцыю гэтай газэты паступае ў сярэднім у дзень больш 250 допісаў. Брыгада, якая вытварала праверку, адзначае, што ва ўсіх сталых рэдакцыяў працаўнікоў, за выключэньнем стала рэдактар газэты (які являе антырэлігійны аддзел) беспарадак, садам і гамора.

Брыгадзір, які знаёміўся з становішчам допісаў у паліках юрыдычнага аддзелу газэты „Беларуская Вёска“ піша: „... Мы ў юрыдычным аддзеле знайшлі звыш 100 допісаў. Парадку — ніякага, усё расьлідана, нідзе толкам нічога ня знойдзеш“.

Ёсьць допісы, прысланыя на толькі з маркам, але разам і з каньэртмі, паперай і загалі напісанымі адвасамі. У паліках юрыдычнага аддзелу брыгадзір на выбарку прычытаў 7 допісаў запытаньняў, з якіх тры з шматлікімі калектывнымі допісамі і з маркам для адказу, але... але гэтыя запытаньні так і засталіся без адказу.

50 допісаў, якія закранаюць пытаньні кулацкіх вылазак, наваляміюць аб контр-рэвалюцыйнай агітацыі на толькі, які зьмешчаны, але не абгулены і нават у рэдакцыі не працытаны.

У газэце „Чырвоная Зьмена“ — 291 допіс — 300 вершаў — 170 розных запытаньняў (у сярэднім газэты атрымліваюць у дзень 90—120 допісаў). Хваляне матэрыялаў ва ўсіх сэкаторах, за выключэньнем сьвэзнага — ня лусім добрае. У кожным нумары газэты зьмешчана 17-20 рабселькораўскіх допісаў).

Не абавязкова, зразумела, каб газэты зьмешчала на сваіх старонках увесь атрымліваемы матэрыял.

Але абавязкова, каб газэты забясьпечылі поўнае, вычэрпальнае скарыстаньне (у той, ці іншай форме) хваля

карэспандэнцыі, каб была забясьпечана дзейнасьць допісаў — гэтай адной з рашаючых артэрыяў газэтай крыва-зваротнай сыстэмы.

У чым „гвоздь“ пытаньня?

„Гвоздь“ пытаньня, зразумела, у сыстэме работы, ва ўменьні рацыянальна, дарэшту вычэрпачы магчымасьці, якія, праўда, іншы раз у нас вельмі абмежаваныя (мала кваліфікаваных працаўнікоў, памяшканьні рэдакцыі не забясьпечваюць нармальна ўмоў работы: „Беларуская Вёска“, напрыклад, знаходзіцца ў памяшканьні, якое больш падобна на камэру для арыштантаў, чым на рэдакцыю газэты і г. д.).

Нашы газэты не правялі і не правядуць неабходнай напорыстасці ў ажыццяўленьні спэцыяльнай паставы прэзыдыуму ЦКК аб парадку скарыстаньня рабселькораўскіх допісаў.

У значнай частцы рэдакцыі, аб гэтай паставе ЦКК, — паставе, якая побач з прычыновым абгрунтаваньнем пытаньня намячае шэраг дзелаў мерапрыемстваў — запам'ятаваў, ня ведаюць.

Правільнымі зьяўляюцца мерапрыемствы газэты „Зьвязда“, якая яшчэ да нашага „налёту“ сам сьвойна практыкавала сіламі рабскараў і масавага аддзелу „налёты“ унутры рэдакцыі газэты, сваячасова мерапрыемствы газэты „Рабочы“, дзе ўводзіцца ў сыстэму прымацаваньне да пэўных аддзелаў рабочых брыгад, якіх-б прыгледзіліся дапамагалі разам з усім рэдакцыяным калектывам, за тым, каб кожны допіс у той ці іншай меры быў скарыстаны, быў дзейска-выніковым, не застаўся без адказу.

У нас кульгае справа з вучотам допісаў і вучотам іх скарыстаньня. Тэхніка вучоту разьдзя ад тэмпу работы рабселькораў.

Зьлёт „Лёгкай Кавалеры“ КОЙДАНАЎСКАГА РАЁНУ

11 студзеня 1930 г., а 10 гадз. раніцу ў мястэчку Койданава (нардом) склікаецца раённы зьлёт „ЛК“ з абвештай дню:

1. Вясеньня пасеўкампанія і калектывізацыя раёну (Жалкоўскі).
2. Задачы арганізацыі, роля і мэталы работы „ЛК“ (Палей).
3. Выбары раённага штабу „Лёгкай Кавалеры“.
4. Выбары на ўсебеларускі зьлёт.

Сэкрэтэр РК КСМ ПАЛЕЙ.

Ням пішуць

У наказе Барысэўскаму Горсавету амаль усе сходы рабочых гаварылі аб электрыфікацыі гарадзкіх акраінаў. Горсавет „ояцаў з пускам новай электрастанцыі пры фабрыцы „Чырвоная Бярэзіна“ даць сьвет акраінам.

Станцыя ўжо працуе, а на акраінах сьвету няма Тэаза Горсавету ўспомніць наказ рабочых

Г. Кугель.

Адзіны рэдактар

А. Джэлюк

Галоўлітбел 599